

Głos Wągrowiecki

PRZEDPŁATA

wynosi kwartalnie 2,64 zł, miesięcznie 0,88 zł
z odnośnikiem do domu 0,95 zł miesięcznie.

ADMINISTRACJA: Wągrowiec, Rynek nr. 14

Wychodzi co środę i sobotę.

OGŁOSZENIA

przyjmuje się za opłatą 6 gr od wiersza m/m
1-lamowego, od wiersza reklamowego 12 gr.

Telefon nr. 126.

Nr. 30.

Wągrowiec, sobota dnia 20 kwietnia 1929.

Rok IV.

Bezczelne kontrproponycje niemieckie w sprawie odszkodowań

Berlin, 18. 4. Dzisiejsza „Kölnische Ztg.” przynosi depeszę swojego korespondenta paryskiego o rokowaniach reparacyjnych, datowaną 17 kwietnia wieczorem, a oświadczającą, że wobec niedotrzymania poufności ze strony przeciwnej uważa za stosowne podać właściwą treść propozycji niemieckiej.

Rzeczoznawcy niemieccy zaproponowali, jak twierdzi ta depesza, raty roczne o stałej wysokości 1,650 milionów, płaconych w ciągu 37 lat. Owe raty reparacyjne roczne mają się składać z 3 części: z pierwszej części, korzystającej z ochrony transferowej, z drugiej części, pozbawionej tej ochrony i wreszcie z trzeciej części, składającej się z dostaw rzeczowych, któreby miały być dostarczane jeszcze przez 10 lat pierwszych w stopniowo zmniejszających się ilościach.

Delegacja niemiecka żąda ochrony transferowej przynajmniej dla połowy całej proponowanej raty, to znaczy co najmniej dla 800 milionów. Świadczenia niemieckie w myśl żądań aliantów rozpoczną się od najniższej raty rocznej 1.800 milionów i mają wzrastać dość szybko aż do ostatecznej wysokości w 37-ym roku 2.450 milj., tak że przeciętna rata roczna w ciągu tych 37 lat wyniosłaby 2.200 milionów. Po 37 latach miałyby Niemcy płacić przez dalszych 21 lat po 1.700 milionów rocznie z tem, że owa reszta świadczeń mogłaby być skapitalizowana i płacona z góry.

Rzeczoznawcy aljancji mieli żądać wogóle usunięcia klauzuli transferowej. W ten sposób, jak oświadcza korespondent „Kölnische Ztg.”, między żądaniem aliantów a ofertą niemiecką istnieje różnica około 550 milionów, oraz poważna różnica zdań co do transferu i wreszcie najpoważniejsza może różnica, polegająca na tem, że strona niemiecka odrzuca przedłużenie świadczeń poza 37 lat.

Paryż, 18. 4. Cała dzisiejsza prasa paryska zajmuje się kontrproponycjami reparacyjnymi, przedstawionymi wczoraj przez dr. Schachta, i stwierdza, że kontrproponycje te nie nadają się zupełnie do dyskusji i są prosto beczelne. Dzienniki stwierdzają, że różnica między propozycją niemiecką a propozycją państw wierzycielskich, które obniżyły swoje pretensje do minimum, wynosi 13 miliardów marek. Niemcy proponują mianowicie 26 i pół miliardów, a wierzyciele 39 miliardów. Na sumę tę składają się 24 miliardy na pokrycie długów międzysojuszniczych, 13 miliardów na odszkodowania i 2—3 miliardy na różne inne wydatki.

„Echo de Paris” pisze, że ze strony francuskiej uważa się konferencję już za rozbity. Amerykanie i Anglicy chcą jednak zrobić jeszcze jedną próbę ratowania konferencji i skłonić Niemców do pewnych ustępstw. Pismo stwierdza, że przewodniczący konferencji p. Owen Young jest złym prorokiem, złym przewodniczącym i że nie mógł uzyskać z Waszyngtonu nawet najmniejszych ustępstw w sprawie amerykańskich kosztów okupacyjnych.

Zagadkowa wizyta v. Seeckta w Rumunji

Berlin, 19. 4. Prasa zajmuje się intrygującą wizytą b. szefa Reichswehry von Seeckta w Rumunji w dniach od 27. do 29. marca.

Oficjalny komunikat rumuński oznajmia, że Seeckt złożył kurtuazyjną wizytę premierowi Maniu, spędzającemu święta w Cluj.

Odmienne światło na konferencję Seeckta rzuca jednak okoliczność, że towarzyszył mu aktywny oficer min. Reichswehry kpt. Fritz Tschunke. Ponadto Seecktowi asystowali Hans Klein oraz ks. Henryk XXXVI v. Reuss.

Oprócz premiera Maniu z Seecktem odbył konferencję min. Banatu Sever Bocu i min. spr. wewn. Vaida.

Seeckt przybył do Cluj samochodem z Czechosłowacji i zamieszkał w hotelu „Astorja”.

Jednemu z wyższych oficerów b. armji austro-węgierskiej, który go odwiedził, Seeckt polecił oświadczyć, że nie może go przyjąć. Z podobną powściągliwością zachowywali się przybyli na spotkanie ministrowie rumuńscy.

Wybory do rad załogowych na Śląsku Opolskim

Berlin, 18. 4. Jak donosi „Vossische Zeitung”, wybory do rad załogowych, odbywające się w ostatnim czasie na większej części kopalni G. Śląska niemieckiego, przyniosły bezwzględnie większość socjalistycznym związkom zawodowym, które na listy swe uzyskały razem 121 mandatów t. zn. o 24 mandaty mniej, niż w r. ub. Chrześcijańskie związki otrzymały 33 mandaty (o 18 więcej, niż w roku zeszłym), natomiast listy związku Hirsch-Dunkerowskiego (zblizonego do

„Deutschnationale”) uzyskały tylko 1 mandat (o 7 mniej, niż dotychczas).

Listy t. zw. „opozycji niezorganizowanych”, za którymi dla celów propagandystycznych szli do wyborów komuniści uzyskali łącznie 35 mandatów. Również część robotników polskich miała głosować na te listy. Listy polskie uzyskały 14 mandatów, t. zn. o 10 mandatów więcej, niż w zeszłym roku.

Zydzi fałszerzami biletów kolejow.

Sosnowiec, 18. 4. W roku 1927 policja wykryła na linii kolejowej Sosnowiec — Strzemieszyce — Kielce większe nadużycia, mianowicie pasażerowie jeździli bez biletów, lub za biletami fałszywymi. W związku z tem urząd śledczy w Sosnowcu przeprowadził dochodzenia, w wyniku których aresztowano kilku pasażerów. Jak się okazało, biletów fałszowanych dostarczali mieszkańcy Wolbromia: Ryfka Zysla i Pinkus Rotnerowie oraz Pincus i Szajndla Baumowie oraz Jankel Rakowski, wspólnie z kilku kondu-

ktorami z Kielc.

Sprawa ta znalazła się onegdaj przed sądem okręgowym w Sosnowcu. Na rozprawę powołano 60 świadków. W wyniku 3-dniowej rozprawy zapadł wczoraj wyrok, skazujący Ryfkę Rotnerową na 1 rok więzienia, resztę fałszerzy biletów na kary od 3 do 6 miesięcy więzienia. Oskarżonych zaś o współudział konduktorów z braku dostatecznych dowodów winy uniewinniono.

Szpiegostwo niemieckie na Pomorzu

Warszawa, 18. 4. Donoszą z Torunia, że władze bezpieczeństwa województwa pomorskiego wykryły szajkę szpiegowską, na której czele stał dr. Piechotzki z Gdańska.

Podczas kilkakrotnego pobytu w Toruniu poznał on się z zecerem drukarni wojskowej P. Haftką oraz bratem jego. Haftkowie mieli do-

starczać mu rozmaitych dokumentów wojskowych i pozyskać dla akcji szpiegowskiej niejakiemu p. K., posiadającego duże stosunki w sferach oficerskich. P. K. kiedy Piechotzki i Haftkowie zwrócili się do niego z pewnymi propozycjami, zawiadomił władze bezpieczeństwa i cała szajka znalazła się pod kluczem.

Przesilenie w przemyśle łódzkim

Łódź, 18. 4. W kilku fabrykach łódzkich wymówiono pracę robotnikom, w innych nastąpiła redukcja pracy do dwóch albo trzech dni w tygodniu. Ogółem straciło pracę 30000 robotników.

Pragną oni zwrócić się do rządu z memorjałem, domagającym się utrzymania fabryk w ruchu. Powodem zastoju są upadłości firm i zwiększenie liczby protestów wekslowych.

Kwarantanna między Francją a Anglią

Wiedeń, 18. 4. Prasa donosi z Paryża, że ani jeden okręt angielski nie może zarzucić kotwicy w portach francuskich bez powszechnej kwarantanny. Pasażerowie, przybywający z Anglii mogą wtedy wylądować we Francji, jeżeli w przeciągu ostatnich 2 miesięcy oddali się ochronnemu szczepieniu przeciwko ospie, i wykażą się przytem lekarskim zaświadczeniem.

Zarządzenie francuskie wywołało w Anglii wielkie poruszenie. Towarzystwa kolejowe obawiają się zupełnego przerwania ruchu turystycznego przez kanał.

Wiedeń, 18. 4. Dzienniki donoszą z Londynu, że w związku z zarządzeniem wydanym przez Francję z powodu epidemji ospy w Anglii, wniósł Macdonald interpelację w izbie gmin, na którą dziś odpowie rząd angielski.

Francja ma zamiar przedłożyć tę sprawę komitetowi higieny Ligi Narodów. Na Anglię, będącą jedynym krajem europejskim, nie posiadającym przepisu szczepienia, ma być wywarty nacisk w tym kierunku, aby Anglia podporządkowała się przepisom szczepienia przeciwko ospie, które obowiązują w innych krajach europejskich. Rząd angielski porozumiewa się z ambasadorem francuskim w Londynie, celem uzyskania złagodzenia zarządzeń francuskich.

Paryż, 18. 4. Rada ministrów postanowiła wstrzymać prowizorycznie zarządzenie sanitarne przeciwko ospie. Władze francusko-angielskie zbiorą się w najbliższym czasie w celu podjęcia odpowiednich środków zapobiegawczych przeciwko epidemji ospy.

Wrażenia mjr. Segrave z jego rekordów jazdy

Londyn, 17. 4. „Royal Automobile Club” wydał wczoraj na cześć majora Segrave, znanego automobilisty angielskiego, obiad, na którym był również ks. Walji.

Major Segrave opowiedział, na prośbę zebranych, o swych wrażeniach podczas rekordowej jazdy na samochodzie w Daytona Beach z szybkością 373 klm. Segrave odczuwał wyraźnie w tej szalonej jeździe dominowanie olbrzymiej siły mechanicznej. Miał on szczególne uczucie wymykania się samochodu z pod jego kontroli.

Na krótko przed wystartowaniem automobilisty amerykańskiego Lee Bible, Segrave rozmawiał ze swym współzawodnikiem o swych szczególnych uczuciach w chwili brania najwyższej szybkości. Automobilista amerykański zwierzył się swemu koledze angielskiemu, że samochód wymykał się z pod jego kontroli w chwili, gdy Bible zdejmował nogę z akceleratora. Segrave ostrzegał go przed zbytnią raptownością

zwiększania gazu, za co Bible mu podziękował i oświadczył, że zmieniać będzie szybkość z wielką ostrożnością stopniowania. Wkrótce po tej rozmowie Bible zginął tragiczną śmiercią, jak przypuszcza Segrave, wskutek zaśliźnięcia się nogi automobilisty z akceleratora.

Swoje niesłychane powodzenie Segrave przypisuje angielskiemu geniuszowi w dziedzinie mechaniki automobilowej.

Ks. Walji wniósł toast za pomyślność Segrave'a, oświadczając, że nikt chyba poza nim i p. Segrave nie odczuwał tak głęboko i z większą subtelnością ryzyka tej szalonej jazdy.

Snieżyca w Bułgarji

Sofja, 18. 4. W całej Bułgarji spadł wczoraj śnieg. Temperatura obniżyła się wszędzie do 0. W okolicach Warny szalała śnieżyca.

Z powodu przymrozków ucierpiał bardzo pola różane na południu Bułgarji.

Ustępstwa dla Niemiec na konferencji rozbrojeniowej

Genewa, 17. 4. Na wczorajszym posiedzeniu komisji przygotowawczej konferencji rozbrojeniowej delegat niemiecki Bernstorff zaprotestował żywo przeciwko propozycji przewodniczącego komisji w sprawie programu prac, domagając się niezwłocznego drugiego czytania projektu konwencji.

Następnie delegat sowiecki Litwinow domagał się, ażeby omówić szczegółowo projekt sowiecki, dotyczący proporcjonalnego i stopniowego ograniczenia wojskowych zbrojeń, jako, że projekt ten przyczynić się może do usunięcia z drogi wielu istniejących jeszcze trudności. Przyjęcie paktu Kelloga stworzyło w Europie nowe gwarancje bezpieczeństwa i ułatwiło rozbrojenie.

Delegat turecki Ruszdi-bej poddał myśl rozpatrzenia projektu sowieckiego, chińskiego i tureckiego przed przystąpieniem do drugiego czytania.

Po dwugodzinnych obradach komisja jednomyślnie przyjęła wnioski przewodniczącego Loudona, dotyczące porządku obrad, w myśl których mają być omówione: projekt sowiecki, niemieckie wnioski, dotyczące jawności zbrojeń, wreszcie wszystkie inne propozycje, wśród nich zwłaszcza punkty i projekt konwencji w sprawie powszechnego ograniczenia zbrojeń, zastrzeżone w roku 1927 do omówienia.

Berlin, 17. 4. Prasa manifestuje wielkie zainteresowanie obradami rozbrojeniowymi w Genewie, podnosząc z zadowoleniem dzisiejsze wystąpienie hr. Bernstorffa. Prasa prawicowa zadowolona jest z tego wczorajszego wystąpienia delegata niemieckiego. Centrowa „Germania” w depeszy z Genewy podkreśla jako sukces niemiecki, że wobec oświadczenia hr. Bernstorffa przewodniczący Loudon musiał cofnąć częściowo oświadczenie, wypowiedziane w mowie inauguracyjnej i zapowiedzieć, że w programie prac konferencji zawarte będą punkty, których rozpatrzenie oznaczać będzie do pewnego stopnia drugie czytanie programu konwencji.

Cała prasa prawicowa atakuje ostro delegatów aliantów, zarzucając im sabotowanie rozbrojenia i odgrywanie tylko komedii w Genewie.

Genewa, 17. 4. Szwajcarska Agencja Telegraficzna donosi:

Na dzisiejszym posiedzeniu komisji przygotowawczej konferencji rozbrojeniowej przedstawiciel Sowietów dowódca dywizji Langoraj przedstawił szczegółowo rosyjski projekt rozbrojeniowy. Projekt ten proponuje zmniejszenie armji, liczącej ponad 200 tys. żołnierzy o połowę, armji, liczącej 40.000 do 20.000 o jedną trzecią, wreszcie armji, posiadających poniżej 40 tys. o jedną czwartą. Tonaż okrętów wojennych ma być w myśl projektu rosyjskiego ustalony najwyżej na 10 tys. ton. Ilość zaś i tonaż łodzi podwodnych ma być zmniejszony tak dalece, aby łodzie te mogły służyć tylko szybkoobrotnym celom. Używanie samolotów, służących do bombardowania, ma być wykluczone. Lotnictwo cywilne ma być poddane pewnym ściśle określonym postanowieniom. Wojna chemiczna jest bezwzględnie zabroniona. Przemysł chemiczny winien podlegać kontroli, o ile może być zastosowany do celów wojskowych.

☛ Komisja przystąpiła do ożywionej dyskusji nad propozycjami sowieckimi.

☛ Delegat japoński Sato i francuski Massigli zdecydowanie odrzucili postanowienia wzmiankowanego projektu z tego względu, że matematyczne metody ograniczenia zbrojeń nie dadzą się

w praktyce przeprowadzić, poza tem zaś pozostają w sprzeczności z art. 18 statutu Ligi Narodów, który wyraźnie zaleca uwzględnienie geograficznego położenia oraz warunków, w jakich znajdują się państwa przy ustalaniu ograniczenia zbrojeń.

Delegat niemiecki hr. Bernstorff domagał się natomiast dokładniejszego rozważenia propozycji rosyjskich, oraz wzięcia pod uwagę cyfrowej metody ustalania wysokości zbrojeń.

Wejrzało słonko

Wejrzało słonko z za szarych chmur
Na ziemi przestrzeń całą,
Rzuciło promyk z za ciemnych gór
Na pola połać białą...

Wejrzało słonko na cały świat:
Na wody, stepy, bory,
Rzuciło promyk do wiejskich chat
I przyszłe ludu zbioru...

Wejrzało słonko do wielkich miast
Na życie rozpęd gnany,
Rzuciło promyk na miejski wrzask
I mieszkań ciche ściany... St. Ch-cki.

Straszna katastrofa kolejowa

Bruksela, 17. 4. Dziś na linii Bruksela—Paryż wydarzyła się straszna katastrofa kolejowa. Zdażający do Brukseli pociąg pociąg pociąg na stacji Hal w prowincji Brabant na przejeżdżający w tym samym czasie pociąg towarowy. Skutek zderzenia był straszny. Parowóz pociągu pociąg pociąg, dwa wozy pocztowe i jeden wagon osobowy przewróciły się, grzebiąc pod swymi szczątkami pasażerów i urzędników pocztowych. Jak dotychczas stwierdzono liczba zabitych wynosi 11 osób a rannych przekracza 20.

Bruksela, 17. 4. Trupy ofiar są strasznie poćwiartowane i częściowo zmieszane ze szczątkami wozów. Wśród ofiar przeważają urzędnicy pocztowi. Katastrofa wywołała ogólne wzburzenie. Wdrożono śledztwo sądowe.

Bruksela, 17. 4. Według dalszych doniesień liczba rannych wzrosła do 23 osób. Według dotychczasowych wiadomości wśród zabitych jest 5 urzędników poczty belgijskiej. Pomiędzy rannymi znajduje się 4 Belgów i jeden urzędnik francuski, którzy pełnili służbę w wozach pocztowych.

W czasie katastrofy jeden z pasażerów, wystraszony, nie mogąc otworzyć drzwi wozu pasażerskiego, dostał obłądu i odgrażał się rewolwerem. Z wielkim trudem zdołano go ująć i związać.

Bruksela, 17. 4. Idący z Paryża pociąg pociąg pociąg zderzył się o godz. 6.30 w pobliżu Hal z pociągiem towarowym. W katastrofie tej zabitych zostało 8 osób a 21 odniosło ciężkie obrażenia. Jak przypuszczają, maszynista nie zauważył sygnału, wzywającego go do zatrzymania pociągu.

Na miejsce katastrofy udał się minister komunikacji.

Bruksela, 17. 4. W toku śledztwa wdrożonego z powodu katastrofy kolejowej pod Hal, aresztowano kierownika parowozu pociągu pociąg pociąg, który również odniósł rany w czasie zderzenia.

Prace nad uprzątnięciem toru potrwać do czwartku. Wszelki ruch kolejowy na tej linii i pobliskich został zupełnie przerwany z powodu zasypania przez szczątki wagonów.

Na miejscu katastrofy tor jest wygięty na szerokość 20 metrów.

Ponowne zaostrenie stosunków między Włochami a Jugosławią

Białogród, 17. 4. Ostre wystąpienie prasy włoskiej przeciwko Jugosławii wywołało żywe poruszenie w tutejszych kołach politycznych. Atak prasy włoskiej był zupełnie nieoczekiwanym ewenementem, w chwili, gdy raczej wszystko wskazywało na obustronne szczerze wysiłki w kierunku wzajemnego zbliżenia się.

W ciągu dnia wczorajszego postowie wszystkich państw, akredytowanych przy rządzie białogrodzkim zjawili się u zastępcy ministra spraw zagranicznych dr. Kumanudisa, aby osobiście poinformować się o stopniu prawdziwości zarzutów włoskich. Lr. Kumanudis powtórzył postom to, co powiedziane zostało we wczorajszym komunikacie oficjalnym, mianowicie, że wszystkie wiadomości są zupełnie bezpodstawne i tendencyjne. Równocześnie zwrócił on uwagę przedstawicieli dyplomatycznych na to, że tego rodzaju postępowanie ze strony prasy włoskiej może stworzyć poważne trudności między Włochami a Jugosławią. Minister Kumanudis podkreślił, że rząd jugosłowiański mimo to w dalszym ciągu stoi na stanowisku usilnego dążenia do prowadzenia nadal polityki pokojowej, czemu już, niejednokrotnie dał dowody.

Kumanudis w godzinach popołudniowych odbył konferencję z posłem włoskim w Białogrodzie Gallim, która trwała około godziny. O konferencji tej nie wydano do tej pory żadnego komunikatu. O godz. 5 popoł. zebrała się rada ministrów, która obradowała do późnego wieczora. Przypuszczają, że na radzie ministrów zapadł cały szereg decyzji w celu ochrony interesów Jugosławii w związku z kampanją prasy włoskiej.

Niefortunny dar

Berlin, 18. 4. Z okazji 50-lecia urodzin twórcy teorii względności prof. Einsteina magistrat miasta Berlina podarował mu pięknie położony dom nad jeziorem w miejscowości Neu Cladow. Gdy Einstein zdecydował się zamieszkać w podarowanej mu willi, okazało się, że dom, będący zresztą własnością miasta, wynajęty został na dalsze pięć lat dotychczasowej lokatorce.

Wobec tego „niedopatrzona” magistrat ofiarował Einsteinowi wzamian za willę część rozległego parku jako parcelę budowlaną. Einstein, przybywszy na miejsce z architektem, aby omówić plan wzniesienia domu, przekonał się, że park jest niedostępny, ponieważ właściciele sąsiednich parcel — zażarci monarchiści i antysemita — odmówili mu stanowczo prawa przechodzenia przez ich terytorja.

Magistrat ponownie przeprosił Einsteina i rozpoczął pertraktacje ze znajdującym się w pobliżu klubem jachtów motorowych w sprawie umożliwienia Einsteinowi dostępu do parku od strony wody, ale Einstein zrezygnował wreszcie z urodzinowego prezentu i buduje sobie dom podmiejski na własny koszt i rachunek.

Nowy krążownik niemiecki

Berlin, 17. 4. W porcie Wilhelmshaven odbyła się dziś uroczystość przekazania marynarce niemieckiej nowozbudowanego krążownika „Koenigsberg”. Telegram gratulacyjny nadesłał również prezydent Hindenburg.

Nowy krążownik posiada uzbrojenie, składające się z 9 dział 15-kalibrowych i dzięki udoskonalonym maszynom może rozwinąć szybkość 32 mil morskich na godzinę.

TAJEMNICE DWORU SUŁTAŃSKIEGO

POWIEŚĆ
PRZEKŁAD Z FRANCUSKIEGO
(Ciąg dalszy)

Zatrzymał się on jeszcze ze swoim niewolnikiem na rusztowaniu, kiedy oddalili się już Kawassi i ciękaw i zaczął z szaloną złością rozwalać toporem pale szubienicy i nderzać w rusztowania... głucho ciosy dochodziły aż do sąsiednich ulic Skutari, kiedy już zapadł wieczór i szybko ciemność rozpostarła się nad miastem i placem kaźni.

Tymczasem powóz, w którym znajdowała się uratowana od strasznej śmierci Syrra, przybył już do pałacu Beglerbeg i tu na głównej drodze rozkazał Hassan, który jechał konno za powozem, zatrzymać się krótką chwilę ocalonej, aż do swego powrotu. Poczem udał się na górę do pokoi sułtana i zameldował mu, że prorok nie został jeszcze stracony, ale czeka na dole, by jako świadek wystąpić przeciwko Mansurowi i odkryć jego winę.

— Nie chcę już go widzieć, ani o nim słyszeć! — zawołał Abdul Azis — niechaj się cieszy, że uszła śmierci, więcej zaś dowodów winy Szeik ul Islama nie potrzebujemy, skoro już dziś wieczór złożony został ze swego urzędu! Zyczę sobie, aby miejsce jego zajął Feni Effendi i rozkazuje, aby dotychczas powinien być zadowolony, iż ciężej niedoświadczyl mojej nielaski! Tobie jednak winni jesteście podziękowanie za niezmordowaną gorliwość w wykryciu prawdy i zdemaskowaniu winnego... tobie i Sadi Paszy! Pragniemy dać ci dotykany dowód naszej

życzliwości i mianujemy cię dzisiaj wielkim Szeikiem naszego dworu! Wiesz, że ta godność równa się godności wielkiego wezyra!

Hassan przyklęknął na kolano przed sułtanem i podziękował mu za tę nadzwyczajną łaskę. Miejsce wielkiego szejka dawno nie było obsadzone na dworze Konstantynopola. Ostatni, który tę godność piastował, był książę... teraz Hassan, jako ulubieniec sułtana, nosił ten tytuł, który nie tylko na nowo go upoważniał do znajdowania się zawsze w otoczeniu sułtana, ale także do zajęcia najwyższego stanowiska na dworze, do którego przywiązane były wielkie dochody.

Kiedy w kilka dni potem wielki wezyr tak niebezpiecznie zachorował, że zaledwie myślnie o jego wyzdrowieniu, zastępował go prawdziwie Hussein Avni-Pasza w radzie ministrów, jednak większą część jego prac i wniosków przedstawiał sułtanowi Sadi-Pasza, gdyż sułtan bardziej go lubił i ponieważ Sadi posiadał zaufanie Mahmuda i najwięcej był w interesu państwa wtajemniczony.

Z niechęcią patrzyli Hussein Avni-Pasza i jego wysocy koledzy na nowego doradcę sułtana, który zdawał się być dla nich niebezpieczny! Sadi zaprawdę się wznosił! Zaczęli zwracać na niego baczne oko. Jego wznoszenie się zaczęło niepokoić ich tem więcej, że mieli już w otoczeniu sułtana jednego wysokiego dygnitarza dworu, którego się lekali, ponieważ zanaledo dobrze znane im było poświęcenie się dla tego, któremu wszystko zawdzięczał.

Mahmud-Pasza został usunięty z drogi i gdyby był nawet nie umarł, to jego choroba była tego rodzaju, że czasowo musiał miejsca ustąpić. Teraz jednak Sadi i Hassan spostrzegli nowe niebezpieczeństwo.

Już powstały w pośród wezyrów plany i myśli które dążyły do niesłychanego celu... do zrzucenia z tronu Abdul-Azisa, który nie odpowiadał ich zamiarom i chciał wynieść na tron syna swego Jussuffa i obalić dawne prawa.

Nie jeszcze jednak nie było słyhać głośno o tych planach, które powstały tylko w głowach pojedynczych osób!

Wielki wezyr Mahmud Pasza nie umarł wprawdzie zaraz od trucizny, jaką mu Lazzaro zadał w liście, zachorował jednak na tak niebezpieczne zapalenie, że przez długi czas znajdował się w niebezpieczeństwie życia. Kiedy nakoniec zdawało się, że choroba ta chwilowo ustąpiła, stan zdrowia jego był jednak tak zagrożony, że doktorzy zalecili mu natychmiastowe wydalenie się z Konstantynopola. Mahmud Pasza musiał się tedy z całą rodziną udać do odległej, wysoko nad poziomem morza położonej miejscowości, by tu oczekiwać na odzyskanie zupełnie podkopanego zdrowia. O powrocie jednak do swego odpowiedzialnego urzędu, na teraz przynajmniej, nawet myśleć nie było można.

Skoro Hassan kazał przez służącego denieść czekającej w powozie Syrrze, że jest wolną i może się udać gdzie jej się podoba, wysiadła z powozu, podczas gdy służący wręczył woźnicy należność za fatalną podróż.

Teraz Syrra szczęśliwie unikła wszystkich niebezpieczeństw, uszła z rąk Mansura, którego obaliła... jednak gdzie miała się obrócić?

Chciała ona przedewszystkiem odszukać Rezię. Udała się do domu zabitej i już pochowanej Hannify, zastała jednak dom pusty.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Donosząc o tej uroczystości wojskowej „Welt am Abend“ podkreśla jako fakt znamionujący pokojowe tendencje Niemiec, iż nowe to arcydzieło techniki niemieckiej stworzone zostało w czasie, gdy Niemcy reklamują się tezą rozbrojeniową.

Polak burmistrzem miasta amerykańskiego

Warszawa, 17. 4. W dniu 19 marca rb. odbyły się wybory do rady miejskiej w miasteczku Depew, odległym o 15 mil od Buffalo. Po raz pierwszy w historii wspomnianej osady, w której Polacy liczą 60 procent, wybrany został burmistrzem Polak, p. Józef Dworzanowski. Poza tem jednym z radnych miejskich na ogólną liczbę 3-ch wybrany został również Polak p. Rogacki.

Do sukcesu Polaków przyczynił się silny udział w wyborach ludności polskiej, która dotychczas pomimo swej większości nie przeprowadziła nigdy Polaka. Jest to trzeci wypadek w tamtejszym okręgu, że Polak wybrany został na burmistrza miasta, gdyż takie stanowisko osiągnęli Polacy w roku 1927 w Dunkirk.

Organizacja handlu morskiego Polski

Gdynia, 17. 4. W ostatnich czasach „Zegluga Polska“ poczyniła energiczne kroki celem całkowitego wykorzystania statków, należących do powyższego towarzystwa. Zdarzało się bowiem, że okręty polskie, ładujące węgiel w Gdyni do portów zagranicznych, wracały próżne. Obecnie drogą komercjalizacji zapewniono statkom polskim tonaż powrotny, tj. że wyładowując węgiel w portach francuskich, okręty polskie zabierają będą w drodze powrotnej w Amsterdamie lub Gandawie towary, przeznaczone dla Polski. Tak samo zorganizowany ma być transport na linii wiodącej do Norwegii. Statki polskie będą wiozły tam węgiel, a przywoziły saletę norweską.

Sytuacja gospodarcza w Anglii

London, 17. 4. Kanclerz skarbu Winston Churchill w wygłoszonej wczoraj w izbie gmin exposé budżetowej dokonał szczegółowego przeglądu ważniejszych pozycji budżetu bieżącego roku finansowego.

Ogółem wpływy z podatków określone są w wysokości 674 miliony 650 tys. f. szt. Dochody nieopodatkowane określone są sumą 79 milionów 290 tysięcy f. szt., co łącznie z dochodami zwykłymi daje sumę ogólną 753 miliony 940 tysięcy f. szt. Ogólna pozycja wydatków zwykłych przewidywana jest w wysokości 741 milj. 964 tysięcy f. szt. Skąd wynika, że nadwyżka wpływów nad wydatkami wyniesie 11 milionów 976 tys. f. szt.

W roku bież. nie będą wymierzone nowe podatki. Ponadto zniesione zostaną natychmiast opłaty celne od herbaty, co w przeciwnym razie dałoby 6 milj. f. szt. Opodatkowanie totalizatora przyniesie powinno w bież. roku kalendarzowym 850 f. szt., a w ciągu całego roku budżetowego 990.000 f. szt.

Przechodząc do charakterystyki położenia finansowego państwa kanclerz Churchill zatrzymał się dłużej nad kryzysem w przemyśle, szczególnie ostrym w r. 1926. Dwa lata następne kanclerz scharakteryzował jako okres wyjątkowej poprawy w tej dziedzinie. Bardzo pomyślnym objawem, odnoszącym się do tego samego okresu, jest wzrost drobnych oszczędności, które zwiększyły sumę obrotową skarbu o 170 milionów f. W tym samym czasie obniżyły się koszty utrzymania conajmniej o 18 punktów. Również charakterystycznym objawem, rzucającym światło na położenie ogólne mas ludności, jest większe spożycie herbaty i cukru.

Bilans handlowy polepszył się znacznie. Zdolność eksportowa i inwestycje kapitałów zagranicą pobudziły znacznie handel wywozowy, który wzrósł z 86 milionów w 1924 r. do 149 milionów w r. 1928. Kapitał inwestycyjny na rynku wewnętrznym zwiększył się w roku 1928 prawie o 100 milj. w stosunku do r. 1924.

Od 15 do 25 kwietnia

przyjmują listonosze przedpłatę na abonament na miesiąc maj. Każdy abonent w własnym interesie winien przedpłacić zaraz skutecznie, gdyż po wyznaczonym terminie nie może liczyć na dostarczenie pierwszych egzemplarzy na miesiąc maj.

A więc abonujcie

„GŁOS WĄGROWIECKI“

Eska

Motylek

Motylek barwny przyszedł na świat —
Śmiały, figlarny i żywy;
Spoglądał czule motyl na kwiat —
Złośnik też bardzo kochliwy.

Siadł raz na lilii kielichu —
I flircik skromny w tej chwili;
Szeptali obaj po cichu —
Czule i mocno kochali.

Lecz w końcu nektar motyl już zpił —
Zegnał i zegnał na wieki;
Rozwinał skrzydła z wszystkich też sił
Frunął i zamknął powieki!

Z Kujaw w Wągrowcu 1929.

Bez względu na to, jaka może być przyszłość poszczególnych gałęzi przemysłu w poszczególnych prowincjach kraju, pewnem jest, że ogólny stan posiadania, bogactwo narodowe i dobrobyt są bardziej ugruntowane aniżeli przed 5-ciu laty. Naprawą w tym kierunku jest stała i szybsza w porównaniu z większością państw europejskich, osiągających obecnie zaledwie poziom przedwojennego gospodarstwa narodowego w Anglii.

London, 17. 4. Mowa budżetowa ministra skarbu Churchilla znalazła powszechnie bardzo dobre przyjęcie. Ulgi podatkowe szczególnie konsumpcyjne, zapewnią budżetowi popularność w szerokich masach, a temsamem będą dobrym wstępem do kampanji wyborczej partii konserwatywnej.

Na św. Wojciecha w Gnieźnie

Komitet targów koniskich w Gnieźnie, organizujący zawody konne, wydał i rozesłał propozycje oraz obszerne programy tych zawodów. Program obejmuje 4 dni w czasie od 20 do 23 bm. i przedstawia się następująco:

Dzień I. Od godz. 8 w koszarach 17 pap. konkurs ujeżdżania, uposażony w sumę 2500 zł i otwarty dla wszystkich koni. O godz. 13 na torze konkurs otwarcia dla cywilnych (Handicap) 1000 zł, oraz również konkurs otwarcia dla wszystkich (Handicap) o 3000 zł, wreszcie konkurs parami o nagrodę 1500 zł.

Dzień II. O godz. 13 na torze konkurs ujeżdżania konia, próby w skokach przez przeszkody i na tempo. Konkurs pań (Handicap) 1000 zł, konie będące własnością M. S. Wojsk. wykluczone. Konkurs ciężki, 3500 zł, otwarty dla wszystkich koni bez ograniczenia. Konkurs powozów i zaprzęgów 1500 zł a) dla hodowców i właścicieli koni conajmniej od pół roku w posiadaniu zgłaszającego, b) dla handlarzy koni (premjuje się zaprzęg, powożenie i styl ekwipażu).

Dzień III. Popołudniu pokaz konia (Hunter Show). 1000 zł, otwarty wyłącznie dla koni półkrwi, pochodzenia krajowego. Konkurs amerykański (trójkami), 2000 zł, otwarty dla wszystkich koni bez ograniczenia. Konkurs myśliwski (pocienia), 2000 zł; otwarty dla koni, które startowały w poprzednie dni w Gnieźnie i nie wygrały nagrody do 200 zł.

Dzień IV. Zrana zawody dla włościan 1000 zł; premjowanie wybitnych okazów własnego chowu; próby dzielności konia; a) siły, b) energii, c) odporności. Popołudniu premjowanie zaprzęgów włościańskich i gymkhana.

KRONIKA

KALENDARZYK

Sobota, 20 kwietnia. Wiktor Ant.
Wschód słońca godz. 4.55. Zachód słońca godzina 18.47.
Wschód księżyca godz. 14.45. Zachód księżyca godz. 3.44.
Niedziela, 21 kwietnia. Anzelma bisk.
Wschód słońca godz. 4.53. Zachód słońca godz. 18.48.
Wschód księżyca godz. 15.58. Zachód księżyca godz. 4.04.
Poniedziałek, 22 kwietnia. Sotera męcz. i Teod.
Wschód słońca godz. 4.50. Zachód słońca godz. 18.50.
Wschód księżyca godz. 17.10. Zachód księżyca godz. 4.21.
Wtorek, 23 kwietnia. Wojciecha b. m.
Wschód słońca godz. 4.48. Zachód słońca godzina 18.52.
Wschód księżyca godz. 18.20. Zachód księżyca godz. 4.36

Zawody w piłkę nożną. W niedzielę dnia 21 bm. o godzinie 15-tej odbędą się na boisku za seminarjum zawody w piłkę nożną pomiędzy

II-gą drużyną K. S. „Nielba“ a II-gą drużyną „Jedność“ z Rogoźna. Wszystkich miłośników tej dziedziny sportu zaprasza się na powyższy mecz.

Pożary. W środę dnia 17 o godz. 21 powstał pożar u gospodarza Bronisława Swiniarskiego w Sarbce. Spalił się chlew, wóz roboczy i warsztat kołodziejski. Następnie przeniosł się ogień na stodołę gospodarza Ottona Zerbsta. Tutaj spłonęła stodoła ze zbożem i szopa z narzędziami rolniczymi. Szkoda wynosi u Swiniarskiego 10.000 zł a u Zerbsta 25.000 zł. — W nocy ze środy na czwartek o godz. 2 w nocy, wybuchł pożar u gospodarza Dobeckiego Feliksa w Toniszewie. Spalił się chlew, stodoła i dom mieszkalny. Dochodzenia w toku.

Z targu. Na czwartkowym targu płacono za masło 2,80—3,00 zł, jaja 1,80—2,00 zł, kury 3,50—5,00 zł, kaczkę 6,00—7,00 zł, gęsi 10—12 zł, parę gołębi 1,80—2,00 zł, króliki sztuka 2,00—3,00 zł, ctr. ziemniaków 3,00—3,50 zł. Piękna pogoda przywiodła na targ dużo furmanek z ziemniakami.

Ile płacić będziemy za bilety wstępu na P. W. K.? Uregulowano już kwestję cen i rodzajów kart wejściowych na PWK. Bilety będą zasadniczo dwójakiego rodzaju: jednorazowe i wielorazowe. Pozatem przewiduje się bilety ulgowe.

Bilet jednorazowy, zwykły, uprawniający do jednorazowego wstępu na teren wystawy kosztować będzie 4 zł. Stempel na bilecie oznacza dzień, w którym bilet uprawnia do wstępu na P. W. K.

Ceny biletów wielorazowych ustalono w ten sposób, że bilet obejmujący 7 biletów wstępu na 7 dni kosztować będzie — 15 zł, legitymacja miesięczna (z fotografią) — 20 zł, legitymacja stała (na czas trwania PWK.) — 50 zł, a cena każdej legitymacji dla członków rodzin wynosi — 40 zł.

Bilety ulgowe, uprawniające do jednorazowego wstępu przyznaje się: rodzinom, składającym się conajmniej z 5 osób (opłata wynosi 2 zł od osoby); studentom, szeregowym, podoficerom, robotnikom, służbie (od osoby 2 zł); uczestnikom zgłoszonych wycieczek studenckich, szkolnych, robotniczych i wojskowych (szeregowcy i podoficerowie), składającym się z więcej niż 50 osób, a zwiedzającym Wystawę w czasie uprzednio uzgodnionym z dyrektorem PWK. (od osoby 1 zł); dzieciom poniżej lat 14-tu w towarzystwie rodziców lub przełożonych (po 1 zł); dzieciom, biorącym udział w wycieczkach szkolnych (za bilety zakupione z góry na trzyrazowe wejście — 2 złote).

Bilet wstępu na Wystawę po godz. 6-tej kosztuje 0,50 zł. Dzieciom w towarzystwie rodziców lub przełożonych po godz. 6-tej (0,30 zł). Dzieci poniżej lat 5-ciu w towarzystwie rodziców lub przełożonych nie opłacają wstępu.

Osobne wstępne pobiera się za wejście do Pawilonu Łowiectwa, Pałacu sztuki i palmiarni (po 1 zł, młodzież 0,50 zł). Posiadanie legitymacji stałej uwalnia od uiszczenia wymienionych opłat dodatkowych. Dyrekcja PWK. zastrzega sobie prawo poczynienia wszelkiego rodzaju zmian w powyższym regulaminie.

Pielgrzymka do Rzymu. Na 50-letni jubileusz kapłaństwa Ojca św. Piusa XI urządza towarzystwo „Pielgrzym“ w Poznaniu pielgrzymkę jubileuszową do Rzymu. Pielgrzymka wyjeżdża z Poznania dnia 19 czerwca i wraca 5 lipca rb. W drodze zwiedzi Wiedeń, Wenecję, Padwę, Asyż, Capri, Neapol i Pragę. Koszt wraz z utrzymaniem wynoszą (kl. III) zł 850, (kl. II) zł 1000. Zgłoszenia przyjmuje się najpóźniej do dnia 25 bm. wraz z uiszczeniem jednej raty zł 500 na kl. II i zł 400 na kl. III w biurze tow. „Pielgrzym“ w Poznaniu, ul. św. Józefa nr. 5, tel. 20-62.

Ożywiony eksport węgla przez Gdańsk i Gdynię. Eksport węgla na rynki zagraniczne przez porty w Gdańsku i w Gdyni ożywił się ostatnio znacznie, o czem świadczą rekordowe cyfry przeładunku, i tak np.: dnia 10, 11 i 12 bm. w obu tych portach przeładowywano dziennie średnio około 20 000 t., co doprowadza pracę przeładunkową węgla do najwyższych norm z okresu intensywnego eksportu węgla zagranicę.

Eksport pierza. Sytuacja w lutym wykazuje dalszą poprawę w porównaniu ze stanem zaobserwowanym w styczniu rb., mimo to jednak, jeżeli weźmiemy pod uwagę sytuację w analogicznym miesiącu w r. 1928, to okazuje się, że eksport polski spadł o około 25%. Decydującym pozostaje dla naszego eksportu nadal rozwój stosunków w Niemczech. Poza tem rozwija się eksport pierza do Stanów Zjedn., lecz tu musimy walczyć z sadowiącą się tam silnie konkurencją węgierską i czeską.

Gólaszewo. (Nowy dorobek). Nasza gmina uzyskała pod boisko sportowe 8 mórg i to dzięki zabiegom sołtysa p. Kulińskiego i miejscowego nauczyciela p. Piątkowskiego. W najbliższym czasie nastąpi oparkanie boiska oraz jego urządzenie.

Pozatem zamierza tuł. Komisja PW. i WF. zorganizować Hufiec PW.

Golańcz. (Wieczornica Harcerska). I druż. Harcerska im. Adama Mickiewicza w Golańcu urządza w niedzielę, dnia 28 kwietnia r. o godzinie 7 1/2 wieczorem w sali p. Kowalewskiego »Wieczornicę Harcerską«. Program bardzo obszerny, przewiduje m. in. kom. w dwóch aktach: »Pan Pegaziński«. Po przedstawieniu zabawa taneczna. Generalna próba dla dzieci w sobotę o godz. 7. Dochód przeznaczony na zakup namiotu. Blizsze szczegóły wskazują afisze.

Smogulec. (Postrzelono przy kradzieży). W lasach majątności Smogulca w pow. węgrowskim postrzelono przy kradzieży Sylwestra i Franciszka Frankowskich z Mieczkowa. Obu lekko ranił leśniczy Nowak.

Janowiec. (Wystawa Młodych Polek). W niedzielę, 7 kwietnia odbyła się w Janowcu wystawa robót ręcznych Młodych Polek. Otwarcia dokonał patron Ks. Dziekan Noak, wygłaszając okolicznościowe piękne przemówienie. Liczne eksponaty i wiele przepięknych okazów prac naszych dzielnych Polek można było poraz pierwszy na wystawie w Janowcu podziwiać.

Na szczególną uwagę zasługują prace wykonane przez drużyny: Korkowską, Hądzlikównę, Porankiewiczównę, które to drużyny otrzymały kolejno nagrody. Dyplomy uznania przyznano p. Ciemnoczołowskiej Helenie, Włodarkównie i Szczublewskiej. Udział obywatelstwa w wystawie był liczny. Podczas wystawy raczono się obficie zastawionym bufetem, zaopatrzonym w różne smakołyki przez drużyny.

Po wystawie, o godz. 20 odbyła się wieczornica — przedstawienie amatorskie, tańce narodowe, śpiewy i deklamacje. Cały program wykonany był świetnie, a wprost wspaniale wypadły korowody. I tutaj publiczność dopisała.

Podkreślamy, że cała ta impreza St. Młodych Polek o której dziś jeszcze mile się wspomina była dobrze zorganizowana.

Czeszewo. (Zawiązało się Tow. Powstańców i Wojaków). W niedzielę, dnia 14 bm. zorganizowano tu Towarzystwo Powstańców i Wojaków. Na zebranie organizacyjne oprócz Obwodowego Zarządu przybyli także major Demkow z Bydgoszczy i por. Wańtowski z Wągrowca. Prezesem wybrano właśc. restauracji p. Nędzewicza, zaś sekretarzem nauczyciela p. Sanickiego, inicjatora nowego towarzystwa. Na członków zapisało się 55 wojaków i b. powstańców.

Na zakup sztandaru ofiarował p. Soltyskiński z Czeszewa 100 zł, ks. proboszcz Piszczygłowa 50 złotych.

Morakowo. (Nowe Stowarzyszenie Młodzieży). W tutejszej miejscowości powstało Stowarzyszenie Młodzieży Wiejskiej. Prezesem został Jan Kusora, zaś sekretarzem Marjan Rybacki.

Z urzędu stanu cywilnego

Zapowiedzie: rolnik Ignacy Rozpłochowski z panną Marianną Fredrichówną; robotnik Stanisław Woźniak z panną Wiktorją Dahlikówną.

Urodzenia: listowy Nikodem Matelski z Kaliszan syn; obuwnik Franciszek Pawlak w m. córka; rolnik Stefan Dahlke w m. córka; robotnik Andrzej Ksycki w m. syn.

Zgony! żona robotnika Marja Jarzyńska w m. 37 lat; Marjan Ignacy Kitkowski w m. 1 rok.

Polecajcie Głos Wągrowiecki

RUCH TOWARZYSKI

Zebranie Kółka Włościanek w Wągrowcu odbędzie się niedzielę, dnia 21 kwietnia br. o godzinie 12,30 w sali p. Wierzejewskiej. Uprasza się o liczne przybycie, szczególnie tych pań, które zgłosiły się do kursu kroju i szycia.

Zarząd.

Baczność Inwalidzi Cywilni! W niedzielę, dnia 21 kwietnia r. odbędzie się w Skokach, pow. Wągrowiec, o godz. 12-ej w południe zaraz po nabożeństwie w lokalu p. Łuckiego, przy rynku wielkie zebranie Związku Inwalidów Cywilnych oraz wdów, sierot i starców.

Z powodu bardzo ważnych i interesujących spraw dotyczących rent inwalidzkich, które na powyższym zebraniu omawiane będą, uprasza się o przybycie wszystkich zainteresowanych na wspomniane zebranie. Przemawiać będzie sekr. Zarządu Zw. Inwal. Rz. P.

Zarząd.

Wolność! Miesięczne zebranie Towarzystwa Powstańców i Wojaków Wągrowiec odbędzie się w niedzielę, dnia 21 kwietnia r. o godzinie 2-giej popołudniu w Starej Strzelnicy.

W celu uzgodnienia książeczek legitymacyjnych prosimy takowe przedłożyć na zebraniu.

Zarząd.

Walne zebranie Wągrowieckiego Koła Myśliwych odbędzie się w niedzielę, 21-go bm. w hotelu p. Podlewskiego o godz. 5-tej po połud. na które zapraszamy członków W. K. M. jak i wszystkich miłośników łowiectwa i przyrody.

Zarząd.

„Cześć pieśni“. Zwyczajne miesięczne zebranie Chóru „Cecylja“ przy kościele poklasztornym odbędzie się we wtorek, dnia 23 bm. o godzinie 7,30 w salce ćwiczeń. Uprasza się o punktualne przybycie.

Zarząd.

List Antka Plecibajskiego

Szanowny Panie Redaktorze! Toć nareszcie doczekaliśmy się tak długo oczekiwanego wiosny. Jak czytałem w nr. 28 „Głosu“, to się Mały feljetonista wprasa z jego kompanem na moje weselisko. Może ich Pan Redaktor zapewnić, że na nim będą — tylko trzeba jeszcze odczekać czasu. Moja panna Urszula jeszcze nie wróciła, zato nadsyła mi co drugi dzień listy, w których mi donosi o ważniejszych wydarzeniach w jej majątności. — Z powodu niepogody musiano prace w polu odłożyć, za to inwentarz w oborach się znakomicie powiększył.

Idąc w niedzielę ze Stasiem do kościoła, zauważyliśmy kilka pań wychodzących ze sklepu żydowskiego przy ul. Klasztornej. Jak mi miły Bóg, podam ich nazwiska do „Samobrony Społecznej“, niech nasze obywatelstwo wie, że ci, którzy na żydów najwięcej krzyczą, sami u nich kupują. Staś mówi teraz stale na ten temat. Zawiązało się Tow. „Rozwój“. Z początku wszystko było w porządku, jednak później nie podobało się coś pewnej osobie, która niby chciała coś zdziałać, a przystem rozdzieliła tow. na dwa obozy. Jedna partja podpisywała komunikaty — jako zarząd (choć w rzeczywistości już go nie było). A teraz to ani o zebraniu, ani o wiecu antyżydowskim nie słychać, jakbyśmy się już wszystkich chałaciarzy pozbyli, a tu jest przeciwnie. Jak tylko się który wyniesie, to już dwóch obsadza jego miejsce.

Moja propozycja co do starozakonnych, to byłaby taka: zebrać wszystkich razem, kupić każdemu bilet, zagrać na dworcu marsza pożegnalnego i wysłać tam, skąd do nas przyszedł.

A na tych, co u żydów kupują, pobudować na rynku pręgierz i każdego choć tylko na dzień do niego przysłać. To byłaby pewnie najlepsza kara.

W następnym targu to ja i Staś, będziemy trochę pilnować, jak kogoś spozatrzejemy że od żyda wyjdzie, tego Staś położy sobie na kolano, a ja mojem sekatem sprawię mu takie lanie, że już więcej tam nie pójdzie. Pan Redaktor mówi, że za to policja nas zakastuje, a niechbyś-

my i za taką sprawę choć z dzień posiedzieli — ale coby dostał, to już by nikt nie ujął.

W czwartek wybrałem się na targ kupić trochę perek. Mówię Panu Redaktorowi, ścisk był nie do wytrzymania, idę naprzód, wchodzi mi koń na pięty, cofam się, jakaś jejmość wrzeszczy, że jej po odciskach depce, a tu z lewa i prawa koniska cię calują — byłem w fatalnym położeniu. Wreszcie dałem przez jeden wóz susa i tak się wydostałem z nieprzyjemnego miejsca. Przyrzekłem mojej starej (niby mojej gospodyni), że już więcej po perki nie pójdę.

W przyszłości opiszę Panu Redaktorowi jedno arcypiękne zdarzenie. Teraz jednak kończę i zasylam miłe ukłony

Antek Plecibajski.

Targowica Miejska

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen

Poznań, dnia 16 4. 1920 r.

Placono za 100 kg. żywej wagi za: w złotych

BYDŁO: (pełnowartościowe:)

Stadniki:	
pełnomięsiste młodsze	138—144
miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze	124—130

Jalówki i krowy:	
pełnomięsiste, wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej od lat 7	160—164
starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jalówki	148—152
miernie odżywione krowy i jalówki	134—138
licho odżywione krowy i jalówki	110—118

CIELETA: (najlepsze tuczone)	
najprzedniejsze cielęta tuczone	156—160
średnio tuczone cielęta	146—150
mniej tuczone cielęta	134—140
liche ssaki	124—130

OWCE:

Opasy chlewne:	
starsze skopy tuczone, liche jagnięta tuczone i dobrze odżywione młode owce	000—150
miernie odżywione skopy i owce	120—125

ŚWINIE:

pełnomięsiste od 120 do 180 kg.	żywej wagi	246—250
pełnomięsiste od 100 do 120 kg.	"	238—242
pełnomięsiste od 80 do 100 kg.	"	230—234
mięsiste świnie ponad 80 kg.	"	190—240

Notowanie giełdy

Bank polski płać dnia 18 kwietnia 1920 r.	
Dolary amerykańskie	8.88—8.87
Dolary kanadyjskie	8.71
Funty angielskie	43.12
Franki szwajcarskie	170.99
Franki francuskie	34.71

Zwycięstwa polskie w Nicei

Nicea, 18. 4. Konkursy nicejskie, w których bierze udział 8 narodowości, rozpoczęły się wielkim zwycięstwem Polski. Flaga biała-czerwona nie opuszczała masztu.

W biegu o nagrodę komitetu technicznego porucznik Szosland na koniu „Ali“ zdobył I nagrodę, por. Starnawski na „Hanibalu“ — III, a rotmistrz Królikiewicz na „Mylordzie“ — V nagrodę.

W biegu o nagrodę komitetu sportu podpułkownik Römmel na „Giedyminie“ zdobył I nagr.

Eksplzja gazów

Katowice, 18. 4. Dzisiaj o godz. 9-tej rano w kopalni Gieschego w Nikiszowcu nastąpiła eksplozja gazów, wskutek czego 5 górników odniosło lekkie obrażenia. Wszystkich rannych odwieziono do szpitala.

Sledztwa w toku.

KASTRATOR OGIERÓW

z długoletnią praktyką zagranicą i w kraju. Specjalność: kastrowanie netrów-ogierów. Za kastrowanie daję wszelkie gwarancje. Ceny: od 1—2 lat 15 zł, od 2—4 lat 20 zł, od 4 lat i t. d. 25 zł.

Michał Szlwa, Wągrowiec
61 Janowiecka 68. Telefon 138.

WYTWORNIA WYROBÓW CEMENTOWYCH

Fr. Krajewicza w Golańcu

ulica Strzelecka, telefon № 23

poleca

rury cementowe do budowy mostów, rury cementowe do studniów, nakrycia cementowe do studniów, rury cementowo-wodociągowe w rozmaitych wielkościach, płyty na chodniki (tro-tuary), dachówki cementowe: - - - Ma stale na składzie: kafe piecowe, węgle, smołę, wapno, papę, gwoździe oraz inne przybory budowlane. - - -

Sz. pp. rolnikom i osadnikom

polecam

wozy robocze 2 i 2 1/4 calt, brony, plugi, radła, bronki, powozy nowe i przechodzone

Wykonuję

wszelką pracę wchodzącą w zakres kowalsko-ślusarsstwa jak: reperacja i budowa wozów i powozów oraz reper. pump i maszyn rolniczych po cenach najniższych. Wykonuję lakierowanie odnawianie i polstrowanie powozów w cenach najniższych od 50 do 100 zł.

POWÓZ kryty w bardzo dobrym stanie prawie jak nowy oraz DRYL przechodzona 47 tanio na sprzedaż.

BRZOSKOWSKI

WĄGROWIEC, KCIŃSKA 59
Warsztat kowalsko-ślusarski.

Młodszy pomocnik handlowy

poszukuje posady w składzie kolonialnym od zaraz ewtl. później, w razie wymaganej kaucji mogę złożyć do 500 zł.

Stanisław Kaczmarek
Barcin, pow. Szubin. 49

Uczeń

do składu żelaza, inteligentny z dobrej rodziny, od zaraz lub później potrzebny.

Zgłoszenia przyjmuje administracja Głosu Wagr. 52

Kurs kroju i szycia

36 udzielam jednomiesięczny, trzymiesięczny i półroczny podług francuskich i wiedeńskich żurnali. Udzielam także w godzinach wieczornych. Wstęp każdego dnia.

Wykonuję również damską i dziecięcą garderobę.

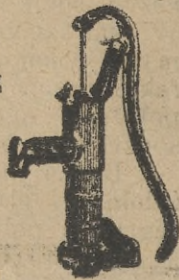
S. Orylska, Wągrowiec, Kościuski 611 p.

Studniarstwo

Zakładanie wodociągów i pomp oraz wiercenie i kopanie studni i wszelkie naprawy studniarskie

wykonuje 38 po cenach przystępnych

Kitkowski i Ska
Wągrowiec, ul. Strzelecka 46.

Swój wielki majątek
zawdzięczam dobrej
i umiejętnej reklamie.
Z pamiętnika Forda.